

Informatie over verschillende keurmerken

Voedingscentrum. (z.d.). *Keurmerken*. Geraadpleegd op 13 februari 2023 van

<https://www.voedingscentrum.nl/encyclopedie/keurmerken.aspx>

Europees biologisch keurmerk

Het Europees biologisch keurmerk staat verplicht op alle biologische producten die in de Europese Unie (EU) zijn geproduceerd. Het keurmerk maakt duidelijk dat het product voldoet aan de Europese wettelijke normen voor biologische productie.

Het Europees biologisch keurmerk behoort tot de 12 **topkeurmerken**.

Ook op biologische producten die worden geïmporteerd van buiten de EU mag het keurmerk worden gebruikt als deze voldoen aan de Europese regels.

Wat betekent het Europees biologisch keurmerk?

Het Europees biologisch keurmerk maakt duidelijk dat het product voldoet aan de EU-regels en eisen voor biologische productie. Het logo staat verplicht op alle biologische producten die in de Europese Unie (EU) zijn geproduceerd. Op biologische producten van buiten de EU mag het keurmerk gebruikt worden, maar dat is niet verplicht.

Het Europees biologisch keurmerk is een **topkeurmerk** vanwege de hoge score op controle, transparantie en duurzaamheid.

Welke eisen worden aan het Europees biologisch keurmerk gesteld?

Volgens de Europese wetgeving worden de volgende eisen aan biologisch gesteld:

- Producten moeten voor minimaal 95% uit echte biologische ingrediënten bestaan.
- Het moet duidelijk zijn waar de ingrediënten precies vandaan komen.
- Er zijn geen chemisch-synthetische **bestrijdingsmiddelen** gebruikt. ⓘ
- Er is geen kunstmest gebruikt.
- Bij de productie van dierlijke producten, zoals **vlees**, zuivel en ei is rekening gehouden met dierenwelzijn.

Producten met het **Demeter** en **EKO-keurmerk** voldoen aan dezelfde eisen als producten met het Europees biologische keurmerk, maar stellen daarbovenop aanvullende eisen.

Op de pagina **Biologisch** lees je meer details over de eisen voor de landbouw, veehouderij en verwerking van biologische producten.

Op de pagina **Dierenwelzijn** kun je zien welke eisen er zijn voor het houden van biologische dieren, en hoe dat zich verhoudt tot andere vormen van veehouderij.

Hoe wordt gecontroleerd of de regels worden nageleefd?

De naleving van de regels van de biologische productie wordt namens de overheid gecontroleerd door Skal. Deze organisatie controleert de totale productieketen, vanaf het land en de stal tot in de winkel. Biologische producten uit het buitenland zijn vaak alleen te herkennen aan het biologische keurmerk van het betreffende land.

Naast het Europese biologische keurmerk mogen nationale of regionale keurmerken worden gebruikt. Het EKO-keurmerk kan dus op het **etiket** voorkomen naast dit Europese keurmerk, net als het Duitse Bio-Siegel of Naturland keurmerk, het Belgische Biogarantie of het Britse Soil Association keurmerk.

Keurmerkorganisatie

De **Europese Commissie** is de organisatie achter het Europees biologisch keurmerk.

Wie controleert of de regels worden nageleefd?

Stichting Skal, erkend door de Raad voor Accreditatie, controleert of de Europese eisen voor biologische productie worden nageleefd.

EKO-keurmerk

Het EKO-keurmerk geeft aan dat het product afkomstig is van de biologische landbouw. Er zijn geen chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruikt. Boeren gebruiken geen genetische modificeerde zaden en veehouders hebben een diervriendelijke werkwijze.

Vergeleken met het Europees biologisch keurmerk stelt het EKO-keurmerk aanvullende eisen op het gebied van duurzaamheid.

Het EKO-keurmerk behoort tot de 12 **topkeurmerken**.

Wat betekent het EKO-keurmerk?

Het EKO-keurmerk geeft aan dat het product afkomstig is van de biologische landbouw. De biologische landbouwnormen zijn gebaseerd op behoud van **milieu, natuur en landschap** en het **welzijn van dieren**. Er zijn geen chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruikt. Boeren gebruiken geen **genetische modificeerde** zaden en veehouders hebben een diervriendelijke werkwijze.

Voor het EKO-keurmerk gelden per sector een aantal aanvullende normen op het gebied van dierenwelzijn, kringloop, bodem, biodiversiteit, energiegebruik en transparantie.

Over het algemeen zijn biologische producten net zo gezond en veilig als niet-biologische producten.

EKO is een **topkeurmerk** vanwege de hoge score op controle, transparantie en duurzaamheid.

Welke producten dragen het keurmerk?

Er zijn diverse producten met het EKO-keurmerk zoals **groente, brood, fruit, melk** en melkproducten, **eieren, vlees, bier** en wijn.

Daarnaast bestaan er biologische producten die het EKO-keurmerk niet dragen. Als een producent alleen het woord 'biologisch' gebruikt om aan te geven dat het product biologisch is geproduceerd, moet het product, net als producten met een EKO-keurmerk, aan de eisen van de Europese verordening voldoen.

EKO-code

Naast de wettelijke regels hebben biologische boeren samen met stichting EKO-keurmerk een EKO-code ontwikkeld. De code stelt ondernemers in staat de duurzaamheidsstatus van hun bedrijf op te maken en vast te stellen waar ze verbeteringen kunnen en willen aanbrengen. Boeren moeten minimaal 2 verbeterdoelen formuleren en realiseren in 2 verschillende thema's. De thema's zijn: kringloop, bodem, biodiversiteit, uitgangsmateriaal, puur en schoon, dierenwelzijn, energie en klimaat, sociaal en eerlijk.

Hoe wordt gecontroleerd of de regels worden nageleefd?

Het EU-logo voor biologische productie wordt in Nederland namens de overheid uitgegeven door de stichting Skal. Deze organisatie controleert de totale productieketen, vanaf het land en de stal tot in de winkel. Naast het verplichte EU-logo mogen bedrijven andere logo's op de verpakking zetten, zoals het Nederlandse EKO-keurmerk. Daarvoor zijn er aanvullende eisen, die worden gecontroleerd door externe instanties (in dit geval Kiwa en Control Union Certifications).

Uitgever

Stichting **EKO-keurmerk** is de uitgever van het keurmerk.

Wie controleert of de regels worden nageleefd?

Stichting Skal, erkend door de Raad voor Accreditatie, controleert of de Europese eisen voor biologische productie worden nageleefd. Naleving op de keuzemaatregelen van de EKO-code wordt niet gecontroleerd, deze is bedoeld als bron van inspiratie en niet als verplicht eisenpakket. EKO bepaalt zelf of de boeren, verwerkers en handelaren verbeterdoelen formuleren en uitvoeren.

Demeter

Als het keurmerk van Demeter op de verpakking staat, is het product afkomstig van de biologisch-dynamische landbouw. Biologisch-dynamische boeren voldoen aan de biologische eisen en daarbovenop aan specifiek biologisch-dynamische eisen voor dierenwelzijn, natuur en landschap en bewerking.

Demeter-producten zijn vooral te vinden in natuurwinkels.

Het Demeter-keurmerk behoort tot de 12 [topkeurmerken](#).

Wat betekent het Demeter-keurmerk?

Bij het keurmerk Demeter is rekening gehouden met dierenwelzijn, milieu en natuur. Producten worden geteeld zonder kunstmest en chemisch-synthetische bestrijdingsmiddelen. Demeter-producten zijn vooral te vinden in natuurwinkels. Ze mogen ook het [EKO-keurmerk](#) dragen en moeten het [Europees biologisch keurmerk](#) dragen.

Als het keurmerk van Demeter op de verpakking staat, is het product afkomstig van de biologisch-dynamische landbouw.

Biologisch-dynamische landbouw

De biologisch-dynamische landbouwmethode komt voort uit de antroposofie, een levensvisie die begin 20e eeuw in Duitsland door de antroposoof Rudolf Steiner is ontwikkeld. Uitgangspunt is dat er een samenhang bestaat tussen mens, plant, dier, bodem en kosmos. Daarom zijn het meestal gemengde bedrijven. De onderlinge levensprocessen worden in de biologisch-dynamische landbouw zo veel mogelijk ondersteund.

Zo kunnen boeren werken met een zaaikalender die rekening houdt met de maanstand en homeopathische mestpreparaten en wordt er gestreefd naar een kringloop van voer en mest op het eigen bedrijf.

Welke voorwaarden worden gesteld aan het Demeter-keurmerk?

Voor het Demeter keurmerk gelden de volgende voorwaarden:

- Er moet 100% biologische mest worden gebruikt
- Het voer voor de dieren moet voor 100% biologisch zijn en daarbij voor minimaal 80% van het eigen bedrijf afkomstig zijn (voor kippen 50%)
- Het gebruikte stro moet van een biologisch-dynamisch of biologisch bedrijf afkomstig zijn. In de biologisch-dynamische veehouderij zijn de dierenwelzijnseisen hoger dan in de **biologische veehouderij**

Voor kippen gelden deze eisen:

- Binnen maximaal 5 kippen op 1 m²
- Kippen hebben buiten 4 m² in een uitloop met bomen of struiken
- Er worden kippen van een langzaam groeiend ras gehouden
- Vleeskippen worden minimaal 81 dagen oud, legkippen 2 jaar
- De snavel mag niet worden geknipt of geveild
- Er worden 2 hanen per 100 kippen gehouden

Voor koeien gelden deze eisen:

- Maximaal 2 koeien per hectare, minimaal 180 dagen weidegang
- Biologisch stro
- Onthoornen is niet toegestaan
- Koetrainers zijn niet toegestaan
- Kalfjes groeien op in groepen en krijgen bedrijfseigen melk
- Minimaal 60% ruwvoer (gras/hooi/kuil)

Keurmerkhouders

Demeter International, in Nederland **Stichting Demeter**, is eigenaar en beheerder van het keurmerk. Er is onafhankelijke controle door een geaccrediteerde partij en er is een sanctiebeleid.

On the way to PlanetProof

On the way to PlanetProof heeft een brede benadering van duurzaamheid. Milieu is het belangrijkste aandachtspunt, maar er zijn ook criteria voor bijvoorbeeld dierenwelzijn.

Producten die met het On the way to PlanetProof-keurmerk worden verkocht, zijn bijvoorbeeld fruit, aardappelen, zuivel, eieren en groente. Ook andere producten dan voedingsmiddelen, zoals bloemen en planten, dragen het keurmerk On the way to PlanetProof.

Het keurmerk On the way to PlanetProof behoort tot de 12 **topkeurmerken**.

Wat betekent het keurmerk On the way to PlanetProof?

On the way to PlanetProof is een keurmerk met **milieu** als belangrijkste aandachtspunt. Het staat voor productie waarbij onder andere weinig bestrijdingsmiddelen en kunstmest worden gebruikt. Het is een keurmerk voor zuivel, groenten en fruit, eieren, bloemen, planten, bomen en bloembollen.

On the way to PlanetProof heeft een brede benadering van verduurzaming van producten en diensten. De criteria van On the way to PlanetProof hebben betrekking op de hele levenscyclus van het product of de dienst. Deze belangrijke duurzaamheidsthema's maken onderdeel uit van On the way to PlanetProof: er wordt zuinig omgegaan met water en energie, en de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen worden verminderd. Ook is er aandacht voor dierenwelzijn, biodiversiteit, natuur en landschap.

On the way to PlanetProof is een **topkeurmerk** vanwege hoge score op controle, transparantie en duurzaamheid.

Criteria

De criteria bevatten verplichte eisen en er zijn keuzemaatregelen, waarop een deelnemer een aantal punten moet scoren. De criteria van On the way to PlanetProof hebben betrekking op de hele levenscyclus van een product of dienst.

Fruit en groente

Bij de teelt van fruit en groente wordt biologische en mechanische bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden gestimuleerd en is er een beperking op het gebruik van bestrijdingsmiddelen die bovendien het milieu zo weinig mogelijk belasten. Ook wordt voorkomen dat middelen verwaaien, bijvoorbeeld met behulp van heggen of door weg te blijven bij de randen. Verder wordt er minder kunstmest gebruikt en water zo goed mogelijk hergebruikt.

Eieren

Eieren met het On the way to PlanetProof keurmerk stoten fors minder CO₂ uit door een laag energiegebruik en verplicht gebruik van groene stroom tijdens de productie. Er zijn concrete maximale hoeveelheden voor ammoniak-, fijnstof-, fosfaat-, stikstofuitstoot.

Hennen hebben grotere leefruimten met daglicht: 8 hennen per m² (gangbaar: 9) en tweemaal zoveel strooisel als gangbaar (oppervlakte en dikte) voor het nemen van stofbaden en het zoeken naar voer. Door een geleidelijke overgang tussen licht en donker worden de natuurlijke dag- en nachtritmes aangehouden. Het gebruik van antibiotica en van toegevoegde mineralen in het diervoer worden geminimaliseerd.

Zuivel

Zuivelproducerende bedrijven moeten hun broeikasgasuitstoot berekenen en registreren en er is een maximale toestaande hoeveelheid broeikasgasuitstoot per hoeveelheid melk opgesteld. Bedrijven moeten hernieuwbare energie gebruiken. Minimaal 5% moet ingericht worden als extensief kruidenrijk grasland. Minimaal 50% van het eiwit in het voer komt van eigen land.

De eisen voor dierenwelzijn zijn strenger dan in de gangbare veehouderij. Dieren hebben bijvoorbeeld 8m² ruimte in een vrijloopstal. Alle koeien krijgen minimaal 120 dagen 6 uur weidegang. Voor transportafstand of dodingsmethode ontbreken bovenwettelijke eisen.

Uitgever

SMK is uitgever van www.planetproof.nl en wordt erkend door de Raad voor Accreditatie.

Controle

Er is onafhankelijke controle door geaccrediteerde partijen met een sanctiebeleid.